

VLADIMIR KOPICL

Vajdaság: rétes himnusz

Ez nem kétpúpú teve, hanem valami
más, másféle. Veszedelmesen lapos,
nyálas-nyúlós, rothadó zombi melankólia.
A tektonikus nyelv hússzelete a tök
szalámijára akasztva süpped a mollos, lírai sárba,
mert nincs térdig érő sár: sekélyes, virtuális.
Fingja sincs a műfajról, himnuszról nem is szólva.

Hallasz-e engem most, ó, nagy kiapadt forrás,
Te gyökértelen szülőföld kecske-főnöke?
Csupán visszhangtalan tenger, margó nélküli part,
Sótlanul húzódsz az öngyilkosok északjára.
Itt jeges a meleg vidék esője, s minden fecske
nyarat hoz, mert halvány gőze sincs a délről.
A nép itt átdolgozza a szotyit, nem óhajt köpködni,
És minden évszázados vezető hamar ú(l)trakész.

Semmi trans, csak tranzíció! Nem fehér,
Hanem üres bárány! Kongó kristályszem,
Derűsen gunnyaszt a rónasági élet nyomása felett.
Tompa antagonizmus az űr dinamizmusa helyett!
A pillanat ványadt örökléte a többnyelvű TV
Langyos, klónozott cseppekkel teli csészéjével.
Bedarálom a hadsereget a média tunya csikorgásába,
Hadd süllyedjen az erő a néma, színtelen kazánba.

Aki a nemzetit habzsolja, kipunnyad: nem kamatyol.
Aki mákos rétest majszol, himnuszköltőként csahol.
Imígyen tűnik el a rétes. S lőn himnusz,
A szabad tér dilidala, a ki-, bejárat dicsfénye.
Itt csúcscok nélkül élek: csinosan és korlátlanul.
Símogason meg az elnök, finoman, akár a csajok.

Orcsik Roland fordítása

Változás

Változásra van szükségem.
A valóság nem ismer.
Mít hozott a tél és mi múlt el a nyárral?
Az istenek visszahúzódtak, elrejtették fényüket, nevüket:
most az éjszaka küldöttsége sodorja el a hatalmat és a ködöt.

A kitöltött teában lehet-e valamit is látni?
Az éjgegyek jelentésnélküliek, a csillagok túl közel égnek.
A szép nők útközben elhasználták érzékeiket.
Az okosok gazdálkodnak. A serkentők válsághoz vezetnek.

Változásra van szükségem.
Az éjszaka nem mondja milyen.
A természet nem rejtőzködik, mégisincs:
Alszik.

Hamlet apja

Mint egy morgó kísértet
jön és áll.
Nem kínálják helyel, bár király volt egykor.
Tudják, hogy már nem, hogy többé nem az.
Szomorú, de ez van.
Meg éjszaka.
Mért jön ilyenkor?
Hogy csak árnyak látsszanak?
Nem. Ezt egyik világban sem lehet megérteni.
Morog, áll, megszólal és miközben akadozva beszél
minden pillantásából mintha karok nyúlnának előre.
Mindene kezekből áll.
Kinyújtani szeretné. Valahová.
Hol? Hová? Kinek?
Hiába?
Igen, de ő ezt nem tudja
mert már az értelme is halott.
Mint az esőben füstölgő összevert autó.

Félredobva: Te Deum

Ez a kő alatt, szórakozottan, nyugszik a teremtő,
 sápadtan, mereven, soványan, érthetően, mint az érthetetlen Isten
 aki mint egy nyitott könyv ráborult a mindenségre,
 mint aki szinte felajánlja, hogy a sivatag is megértse.
 Hagyd, ne bántsod, amit nem kell bántanod,
 mert nem kell azt nézned amit látsz és tudsz.
 A teremtő, szórakozottság, nem lény, vagy tárgy
 Amiben az idő átsuhan a mélybe.
 A nyelvtan nem elég, nálunk nem.
 Ez a fordulat, ez nem zuhanás, de felfelé se vezet.
 Ez nem valamiféle út, még csak nem is egy látható ösvény
 amin egy kő áll, mint a senki lakása.
 Senki nem fekszik félredobva és senki se fog jönni,
 de az, aki nem jön, soha sincs egyedül.

Tóbiás Krisztián fordításai

Vladimir Kopicl 1949-ben született. Az újvidéki bölcsészkaron szerzett diplomát a jugoszláv és általános irodalom szakon. Az újvidéki (E) nevű konceptualista csoport egyik alapítótagja (1970-71), Slobodan Tišma KÓD nevű alakulatával közösen hozták létre az (E)-KÓD nevű formációt (1971-73). Kiáltványait, nyilvánosságához intézett leveleit, műveiket gyakran közölte az újvidéki *Új Symposium* is. Kopicl az Ifjúsági Tribün művészeti programjainak szerkesztője volt (1971-73). Ma is különböző, hazai és nemzetközi, gyakran egymásnak ellentmondó művészeti csoportoknak a tagja (a Szerb Irodalmi Társaságtól az újvidéki, nonprofit K21K figurációig). Költészettel, kritikával (irodalmi, képzőművészeti, színházi, film, zene), esszével, képzőművészettel, filmmel, műfordítással (angolból) foglalkozik. Kötetei: *Aer* (1978), *Parafraze puta* (1980), *Gladni lavovi* (1985), *Vapaji & konstrukcije* (1986), *Pitanje poze* (1992), *Prikaze* (1995), *Pesme smrti i razonode* (2002), *Klisurine* (2002). Legutóbb magyarul: *Imádság a bútorokhoz* (Ford.: Fenyvesi Ottó, EX-Évkönyv, Forum, Újvidék, 1990). *A Vajdaság: rétes himnusz, Hamlet apja, Félredobva: Te Deum* című versek kéziratok, a *Változás a Vapaji & konstrukcije* című kötetből való. (A ford.)